

Latweefchu Awifes.

Ur augstas Gewefchanas = Rummissiones fiamu un nowehlefchanu.

Nr. 34. Zettortdeenâ 25tâ Augusta 1832.

No Jelgawas.

(Pamahzifchana.)

Wiffi femneeki pamahzami, ka tee jelle tohs tâ fauktus firtu = sohbun, kas schinnî flapjâ gabbâ dauds weetâs eefsch rudseem rohnahs, labbi wehrâ nemtu, un to labbibu fkaidri istihritu. Schee firtu = sohbi irr famaitati rudsu graudini, kas weffelu graudinu weetâ eefsch wahrpahm rohnahs, un zaur to pasihstami, ka wiini treschu = libds zettortu = teek garri un resnaki ne kâ wiini, pamelni isffattahs un pahz zitteem steepjahs. Daudsreis irr peedsihwohts, ka no scheem firtu = sohbeem, kad tee pa pulkam stary maifes milteem malti tappuschî, gruhthas flimmibas un fahpes zehlfuschees, kâ dsihflu farwilschanas, deggums pee kahjahm un rohkahm, ir patti nahwe; wiffuwairak tahda maife gruhtham feewahm fahde. To laudis irr peedsihwojuschi Pranzohschu semmê eefsch teem gabdeem 1630, 1650, 1670 un 1674, Sakfchu semmê eefsch teem gabdeem 1702, 1716 un 1722, un wehl zittôs gabdôs un zittâs semmês. Leezeet to labbi wehrâ, mihli femneeki, ka juhs tahdâ paschâ nelainê ne eefrihtat, no kurras juhs paschi ne sinnatut, no kurren ta zehlfusees un kas ta waina irr, un usnemmeet ar labbu praktu to pamahzifchanu fo tee jums dohd, kas tahdas lectas proht. —

B....nn.

Grohbins un Sarreiku latweefchu draudses noscheloschana pehz zeeniga prahwesta Doktor von der Launiz.

Ur noskummuschahm firdim un dauds affarahm, mehâ tai 23schâ Jubli deenâ muhsu mihletu un zeenitu prahwestu pee meera un duffescha-

nas pawaddiam, kurra peeminnu mehâ Grohbines latweefchu draudse ne warram wifs aismirst, fo mehâ arri muhsu brahleem awifes isteifim. Ifkats jau ganna buhs wiina gudri rakstias grahmatas lassijis, un wiina kohfchas mahzibas dsirdejis.

Bet mums, mums Grohbineekeem muhsu padohmneeks, muhsu tehws taggad irr atstahjis un pee Deewa nogahjis, kurra mihligu gabdashanu par muhsu dwehselehm mehâ atzerresim, kamehr dsihwi buhfin. Wehl jo wairak gohdajamas irr wiina kohfchas grahmatas, kurras gohdam ween peeminnamas irraid:

weena leela dalka pee jaunâs dseefinu grahmatas, un pee latweefchu awisehm.

Kristigas behrnu mahzibas isstahstifchana.

Jauna ffohlu A B Z.

Stahsti no Martina Luttera.

Bifchu grahmata.

Isteifschana no Leepajas frahfchanas lahdes.

Pamahzifchana no rakstifchanas.

No brijwestibas.

Stahsti no Kreewu tautas un walstis.

Lizzibas apleeziba.

Winsch ffohlas wiffôs pagastôs un jaunâs wihfes gudru mahzifchanu eerifteja, par kurre labbumu mehâ wiffa draudse apleezinajam un fakkam: kamehr dsihwofim, muhsu tehwu ne aismirifim, kas par bahrenischeem gahdaja, un wiffus mahziht peespeede, par fwehtahm basnizas mahzibahm, un par ffohlas darbeem flawejams un nau ganna isteizams. Par wiffam mehâ nowehlejam muhsu tehvam kappâ weeglu un meerigu duffeschanu, un pastarâ deenâ preezigu augfchamzelschanu, un ferwi paschus par pateizibas parradneekeem nosauzam.

✓ **Naudu dseefmina.**

Melb. Tad laideet mums to lihki rakt.

Ar behdahm un ar affarahm
Lihds kappeem schodeen staigajam,
Zit leclais pulks no muischneekem,
Zuhdeem un draudses behruineem.

Weens awots leela padohma
Un Doktors augstā gudribā
Zir mirris schinnī laizina
Un no mums eeliks kappina.

Winsch ilgus gaddus basuizā
Rā behrnus muhs pamahzija,
Lai zeenigi mehš dshwojam,
Un Kristus wahrdir peepildam.

Par gudrahm ffohlas grahmatahm
Mehš allasch wiinu flawejam,
Us Latweescheem winsch dohmaja,
Un gaischumu teem gahdaja.

Pee leelas ffohlas Gaweesnē
No gudribas mums ne truhke,
Zaur wiinu bija mahziba,
Un wissur sudde tumšiba.

Winsch leelas fahpes iszeete,
Par to nu Deews to eepreeze.
Winsch zerribā dauds puhlejahs,
Nu baud winsch pilnas swehtibas.

Deews swehti wiina mihtus wehl,
Mums gauschi irr par winneem schehl,
Lai debbes tehwa swehtiba
Teem nahk ikkatrā weetinā.

Nu wehlam mehš ar affarahm,
Un gauschahm firschu nopuhtahm,
Muhš tehwan duffu kappina,
Un zeltees jauna deenina.

Lai swehtibā fagaiba muhs,
Kad Deewa preekschā jastahw buhs,
Lai wiina wahrds un preekschshme
Mums allasch debbes' eeshme! —

Isdohmahes un rakstihes no Grohbines aprin-
Ka teefas peefehdetaja, Zehkab Pehko.

Schee pagasta wezzaki arri wehl ar preeku fa-
wus wahrduš rakstija:

Dreijes Unkis, Grohbines pagasta wezzakais.
Esara Indrikkis, Ilgu = =
Gelschu Mattihš, Gaweesnes = =

Un wehl arri tee pagastu wezzaki no Tahschu,
no Medses un no Kapfehdes pagasta.

No Birschumuischas.

Lai Ibtā Zuhli pee mums Dseefunamma kap-
fehthas tappe eefwehtitas. Gan lihds schim da-
schureis kahdi lihki tē bija paglabbati, bet schi
weeta wehl bija bes fehtinas. Taggad ta irr ap-
mesta ar akminu walnu un aischlehgta ar sipreem
wahrteem. Pee schahs kapfehthas peederr 24
mahjas, un weens teefas wihrs un fainneeks,
kas tuwumā dshwo, irr eezelts par kappu us-
raugu. — Preeksch aischlehgteem kapfehthu wahr-
teem mahzitaish stahstija saweem fapuzinateem
draudses behrneem, ka lihds schim ne pareisi bija
ar lihku glabhaschanas un ka zetas kapfehthas
lohti wajadsigas effoht. Winsch minneja, ka
jau fenn muhsu gudri waldineeki effoht pawehle-
juschu, par kapfehtham gahdabt, un ka tee 24
fainneeki ar dauds puhleschanahm un zaur nau-
das fameschanu beidsoht scho kapfehthu, ka pee-
klahjahs, irr apmuhrejuschu. Winsch peeminne-
ja, ka wehl kappu swans truhkstoht un flubbina-
ja sawus draudses behrnus, lai ikweens kaut ko
mestu pehz sawa spehka un padohma us swanna
pirkschanu. Tad lassija winsch teem preekschā
kahdas kapfehthu likkumus un luhdse sawus drau-
dses behrnus, lai tee no schahs deenas zeeni
schohs jaunus likkumus un teem paklausa. Nu
tappe dseedahs ta 479ta dseefina. Tad mahzi-
tais, wissai draudsei dseedajoht, to eewedde eef-
schā un ar wiinu pee weenas jaunus israktas
bedres peestahjees eefwehtija scho Deewa tihruna
par weenu swehtu weetu, jo ta effoht ihsta meera
weeta un wahrti us debbesim. Pehz eefwehti-
schanas lihku weddeji eewedde weenu jaunu kappu
weesi — un dseedaja to 480tu dseefinu. Tas
bija weens fainneeks no Sallas draudses, goh-
digs wezstehws un firmgalwis, ar wahrdu Duh-
kerneef Zahns. Winsch bija dauds behdas sawā
muhshā redsejis, farra laika preeksch 20 gad-

deem Pranzuschi tam nobedfinaja mahjas un tam noschahwe wezzaku dehlu, kas jau peeaugis jauneklis bija. Winna lihkis tappe pehz kristigas eeraschas bedre guldihis un wifs beidsahs ar weenu swehtu kappu=dseefinu.

L.

No wehrgu buhschanas un zilweku pahrdohschanas eelfsch Awrika semmes.

Tee melni zilweki Awrika semme wifswairaf wehl leela paganiska tumfiba un buhschanâ un paganiskas eeraschas dsihwo. To ihstu Deewu tee ne pasihst, bet daschadeem elka=deewekleem kalpo un ar rohkahm taifitus kehmus peeluhds. Jesus gaischas mahzibas winnu starpâ ne rohnahs, un garriga tumfiba tohs lohpeem lihdsigus darra. Meers un labbi likkuni pee teem naw, bet tas stiprais uswarr to nespehzigu, to waija, kauj un nomohzi; ikkatriis darra us to winna prahts neffahs un dsennahs. Tapehz tee arri no teem kristiteem zilwekeem no Siropa semmes, kas ar fuggaem pahr to leelu juhru pee winneem andeleschanas dehl mehds nobraukt, par lohpeem un nemas ne par zilwekeem tappa rehkinati. Schee kristiti zilweki ne apdohmaja, ka ikkatriis zilweks, lai tas balts jeb melns iskattitohs, lai tas mahzihts jeb nemahzihts buhtu, tatschu Deewa behrns un pehz Deewa gihini raddihts irr, ka tam nemirstama dwehfele un prahtigs gars irr, un ka mums pehz Jesus mahzibahm ikkatru zilweku ka fawu tuwaku buhszeeniht un mihsleht. Siropas kohymanni us Awrika semmi nobraufuschi, eefahze tohs melnus zilwekus ka lohpus pirft, un par wehrgeem pahrdohht. Kad tahs fuggis tur nonahze, tad tur neganti darbi notiffe, un breefniga skattischana bija. To melnu lauschu Kehnini un waldineeki paschi fawus pawalstneekus un tohs zilwekus kurrus tee kerra bij wangojuschi, rohkâ nehme, un tohs Siropas kohymanneem par daschadahm prezehm un masahm leetahm pahrdewe. Wihrs pahrdewe fawu seewu, tehws fawus behrnis, stiprs jauneklis fawu wezzu tehwu un mahti, fa-

wus jaunakus brahlus un mahfas. Tee kohymanni tohs fanehme, fahseje, un pa fimteem, ka lohpus, fugga dibbeni eemette. Nu tee ar scheem zilwekeem pahr juhru dohdahs prohjam us tahlu Amerika semmi, fur teem kungeem kas tur tohs sukkaru stahdus kohpj un zittus dahrgus auglus pa=audsina, allasch kalpu un strahdneeku waijag. Tee nabbagi melni zilweki us tahlu juhras zellu buhdami, tappe no teem kohymanneem slikti turreti, un dabbuja mas barribas, ta ka tee no badda, no fawahm behdahm, no ta finirdohscha, nekkaidra ruhma, fur tee faspessti gulleja, apfirga, un leels pulks jau us zellu nomirre. Us Amerika semmi nahkuschi, tappa tee no fawahm dselshem atseeti, nomasgati un no kohymanneem us firgu westi. Tur tee tappa itt faili nogehrhti, un skaidri ka lohpi rinda stahditi. Amerikas fungi fanahze tohs apskattiht, faulejahs pahr teem, un pirke tohs. Te tappa mahste no fawa behrnina, wihrs no fawas seewas, brahli un mahfas no brahleem un mahsahm atschkirti, un ikkatriis no fawa funga kas to bij pirzis, prohjam wests us wehrgu buhschanu. Te nu dascham, kas labbu kungu bij trahpjis, gan labbi klahjahs, bet dascheem arri lohti slikti. Dauds no scheem nabbadsineem, kas fawa tehwa semme nemas pee darbeem ne bij eeraddinati, ne warreja fawus gruhus darbus, kas teem nu wiffu zauru deenu bij jastrahda, ne warreja Amerikas fauli, ne warreja usrauga fittenus un mohkas pee fawahm meefahm, ne warreja tahs behdas un ilgoschanas pehz tehwu semmi iszeest, bet apfirge, tappe wahji un neweffeli un nomirre ihfa laika. Daudsreis schee wehrgi arri dumpi zehle prett faweem neschehligeem kungeem, nokahwe tohs, fadedsinaja un isphostija winnu muishas, un isbehge us mescheem, fur tee laupija un trakfoja, teekams tee atkal paschi no badda un no kerra laudim isnihzinati tappa. — Tahda negantiba gan daschu gaddu fimteni tappa darrita. Muhsu laikos Deews irr augstu Waldineeku prahtus lohziis, ka tee tahdus darbus nu jo stipri irr aisleeguschi, un tahdu negantibu nozehluschi. Pahr to lai tas augstais zilweku mihslotajs un leelakais Kungs debbefis winnu dwehfeles muhschiba apswehtti. Tas Kungs Jesus

falka: „Ro juhs scheem saweem wisßmasakeem
 brableem darrait, to effat juhs man darrijuschi,
 un es to gribbu atmalfabt.“ Lai mehs wiffi no
 wiffas firðs Deewam par to schehlastibu patei-
 zam, ka winsch muhs naw tahdâ semmè lizzis,
 fur tahdas negantibas nofeek, bet ka winsch
 mums sawu gaischu wahrdu, labbu meeru un
 fahrtu, un labbus likkumus dewis. Lai mehs
 arri tà gohdigi dshwojam un turramees, ka
 winsch mums schahs sawas debbefigas dahwanas
 affal ne atrautu, bet ar tahm allasch pee mums
 palikt warretu. — J. R.

Plahweju singe.

Trinn, trinn
 Zekaplin',
 Ruffees muddigi!
 Kuplas wahrpâs semmè lohkaß,
 Gaididamas muhsu rohkaß.
 Dohfimees us plaujamu,
 Deewß lai swehti darbinu!

Grees', greeß'
 Nolißzees!
 Reds, kâ barri frist!
 Ro ar fuhreem sweedreem lehjam,
 Urram, ezzejam un sehjam,
 To nu lihgsmodamees plausim,
 Ruhlôs feesim, schkuhndß krausim.

Swehtiti
 Sweedrin!
 Deewß juhs laimojis.
 Urrajs ußtizz semmei sehju,
 Deewß dohd leetu, fauli, wehju.
 Urrajs sehj us zerribu,
 Deewß tam nesaud' tizzibu.

Zilweks gan
 Ruhpes mann',
 Deewß dohd swehtibu.
 Graudinsch duß kâ mahtes flehpt
 Diftâ semmè meerigi;
 Appaksch leddu, appaksch sneega,
 Deewß to farga saldâ meegâ.

Sweedri pluhst,
 Nepeckuhst!
 Darba gallu sneeds! —
 Graudinsch ahr' no semmes rohdahs,
 Steepjahs, felt, us augschu dohdahs,
 Eedserr flapjum', wehjà schkettahs,
 Peenemmahs un wahrpâs mettahs.

Saule speesch;
 Plahweß zeesch.
 Teekans wakkers klast'.
 Graudinsch, teekans gattawß kluhst,
 Arri strabda, leetus pluhst,
 Saule speesch un wehtra plohsahs —
 Graudinsch Deewa rohkaß dohdahs.

Darß muhs'
 Vabeigtß buhs;
 Deewu slawejam!
 Molaischahs jau faules starri,
 Zaisui gukt tee kupli barri;
 Nu wehl kuhlschdß tohs feesim,
 Weigas buhs, us mahjam eesim.

Tohp gohdß
 Deewam dohtß,
 Kaß muhs swehtijis.
 Deewa dahwanas ar faktu
 Vaudisim un gohdaprabtu;
 Nabbagi lai preezajahs,
 Muhsu firðs lai swehtijahs.

R . . . . .

Teefa fluddinaschana.

No Reweles pagasta teefas tohp wiffi tee, furreem
 tahdas taisnas prassischanas pee ta no sawahm mah-
 jahm inventariuma truhkuma un zittu parradu dehl
 islikta fainneeka Ruggu Kristappa, buhtu, usaizinati,
 wiswehlaki, lihds imu Oktobera mehnescha deenu
 scha gadda pee schihs teefas peeteiktees.

Reweles pagasta teefa 16tâ Augusta 1832.
 (T. S. W.) ††† Ruptsche Zehkab, pagasta wez-
 zakais.

E. Trautmann, pagasta teefas skrihweris.

Zitta fluddinaschana.

Dohbelè taps tas Mahrinu tirgus pirmdeenâ 29tâ
 Augusta turrehtß, kas wisseem par sinnu. I

Esst zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen. Regierungs-Assessor Dieberichß, für den Censor.